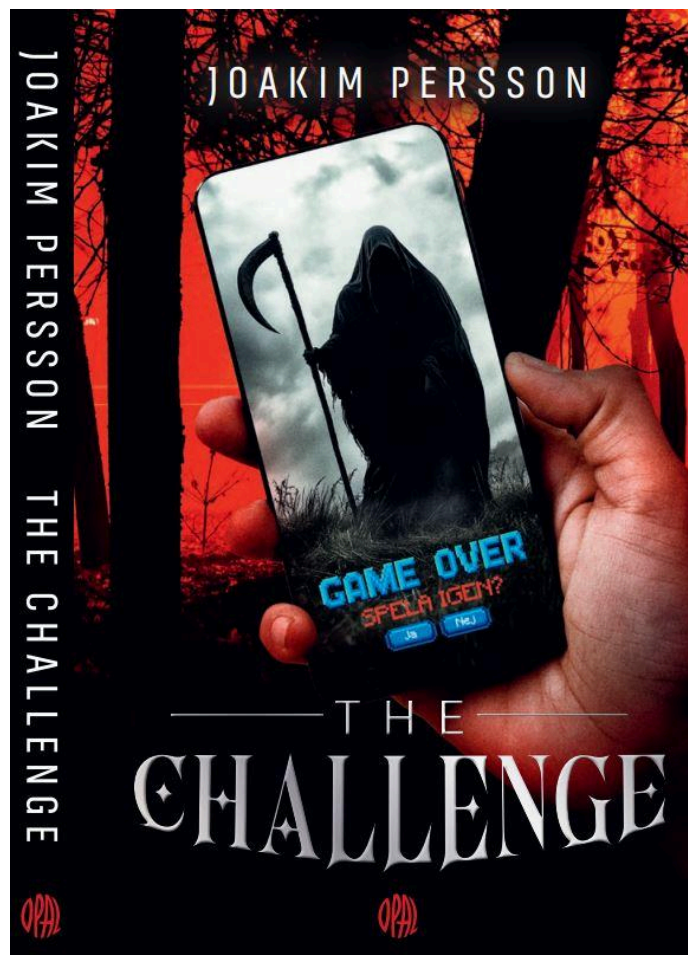

The Challenge

LÄRARHANDLEDNING

Av: Joakim Persson

www.joakimpersson.nu

www.opal.se

1. Introduktion	2
2. Före läsningen	3
2.1 Elevernas egna erfarenheter	3
2.2 Inspiration	3
3. Under och efter läsningen	4
3.1 Spelet	5
3.2 The challenge	6
3.3 Övriga källor	7
3.4 Nostradamus	8
3.5 Föreningen	9
3.6 40 Hjärtslag	10
3.7 Brunnen	11
3.8 Bonusnovellen "Alter ego"	12

Titta gärna på följande filmer:

1) Kort intervju med författaren från Förlagsdagarna 2025 (25 sek):

<https://youtu.be/ZqdgssuRey8>

2) Boktrailer (20 sek):

<https://www.youtube.com/watch?v=uMVa0nkLeQk>

1. Introduktion

“The Challenge” är en novellsamling som jag tror passar bäst i åldern 9–13 år. Noveller är korta berättelser och tanken är att eleverna ska kunna läsa en novell och hinna jobba med den på en eller två lektioner. I denna novellsamling finns en tydlig röd tråd, plattformen *Arena*. Plattformen är helt påhittad men påminner en hel del om verkliga plattformar där eleverna spelar och umgås idag. I enstaka noveller kan referenser till en annan novell finnas.

När jag skrev denna novellsamling tänkte jag mycket på att den fyllde ett behov i skolan. Jag ville att elever, oavsett om de var “svaga” eller “starka” i sin läsning, skulle få ut något av novellerna och att de samtidigt fick läsa något utifrån intresse: dataspel och digitala världar. Jag hoppas i första hand att novellsamlingen blir läst för nöjes skull. En del av mig hoppas att novellerna kan påverka elever som tycker illa om läsning – att de faktiskt ser att det finns texter som är “för dem” och att de blir stärkta och bekräftade i sitt intresse och i sin läsförmåga. Många elever spelar på sin fritid, så varför finns det så lite skrivet om dataspel, rent skönlitterärt, år 2025? Och av det lilla som finns utgivet är det ofta på förenklad nivå. För mig handlar novellerna och de olika teman som däri finns om representation och mångfald. Det finns knappt något liknande idag och därför är det viktigt att verket existerar i sig.

Tanken med lärarhandledningen är också att visa att novellerna har ämnen och ett innehåll som går att diskutera, att fördjupa upplevelsen. Förhoppningsvis ser eleverna att texterna “är mer” än bara för nöjes skull. Novellerna ska gå att diskutera och arbeta med, med hjälp av läraren. Förhoppningsvis blir det bra samtal, intressanta reflektioner och kreativa skrivuppgifter som leder till ökad förståelse och ett ökat intresse för läsning hos eleverna.

/författaren

2. Före läsningen

2.1 Elevernas egna erfarenheter

Diskutera och ta reda på hur elevernas spelande ser ut. Förslag:

På vilka plattformar träffas de?

Vad spelar de?

Spelar de med varandra i klassen ibland?

Vilket språk kommunicerar de på?

Vilka regler har de hemma för spelande?

Får de spela vad de vill, hur länge de vill?

Vad tycker de att de lär sig av spelandet som de har nytta av i skolan?

Vilka gamla spel känner eleverna till? Vad spelade deras föräldrar?

2.2 Inspiration

* Googla gärna på "Commodore 64", "Amiga" och titta på bilder och läs. Det finns även många videofilmer som visar gamla spel, exempelvis denna länk: [The 20 Greatest Commodore Amiga Games Of All-Time \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...) (16 min)

** Denna länk påstås visa det andra dataspelet som tillverkades (1958):

[Tennis For Two - The second ever computer game - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=...)

På Youtube-kontot finns följande information:

"Way back in 1958, William Higinbotham invented "Tennis For Two" to liven up visitor day at Brookhaven National Laboratory, his workplace. The game uses an oscilloscope with two control pads. It remained largely unknown until 1981 when a lawyer trying to break Magnavox's patent for video games came across writings talking about the game.

Blueprints of it were found to predate Magnavox's game, the case was settled out of court, and the game found fame as the second ever invented, since it was later predated by A.S. Douglas' 'OXO' game from 1952."

3. Under och efter läsningen

→ Eleverna får gärna gå in på författarens hemsida och berätta vad de tyckte om novellen/novellerna: www.joakimpersson.nu

Nedan följer material för varje enskild novell. Du som lärare kan säkert hitta enkla ingångar till centralt innehåll och kunskapskrav beroende på vilken/vilka texter du jobbar med.

3.1 Spelet

TEMA PÅ NOVELL

kusligt, ansvar, spel, lillebror-storebror, familjedynamik

ORD OCH BEGREPP ATT DISKUTERA OCH JOBBA MED

**Duns/dunsar, Avfyra, Monoton/monotont, Omsorgsfull/omsorgsfullt
Nedlåtande, Bidra, Malande, Skena/skenade
Oförmögen, Sträv, Trovärdigt, Frekvens/frekvenser
Dåna, Avlägsen**

Låt eleverna kolla upp vad orden betyder med hjälp av en ordlista eller sidan www.svenska.se och skriv sedan egna meningar med orden.

Förklaring / ordet betyder	Din egen mening
Oförmögen betyder ...	<i>Kattungen var <u>oförmögen</u> att sitta rakt.</i>

DISKUSSIONSFRÅGOR

- * Vad tror ni hände med mamman, pappan och lillebror?
- * Redan tidigt förstår vi att mamman är förändrad. Ge exempel från texten där mamman uppträder på ett konstigt sätt.
- * Tror ni att Jonas kom ut från huset?
- * Hade Jonas kunnat agera annorlunda (till exempel skyddat lillebror bättre)?
- * Finns det något i novellen som ni kan känna igen er i?

SKRIVUPPGIFTER

- * Skriv en fortsättning på Jonas historia, vad hände sedan?
- * Beskriv brödernas relation. Hur är den, bra eller dålig? Ge exempel från texten som du tycker visar syskonens relation.
- * Rita en bild på spelets omslag (Hur du tror att spelet, som mamman tog med sig hem, ser ut.)

3.2 The challenge

TEMA PÅ NOVELL

challenge/utmaning, kusligt, skola, hype, flykt, status, parallell verklighet

ORD OCH BEGREPP ATT DISKUTERA OCH JOBBA MED

Invite, Uppslukad, Intetsägande, “försatte mig”

Likgiltig/likgiltiga, Följe, Lågmälda, Egoistisk, Beundrarskara,

Fjäska/fjäskade, Intuition, Slumpgenerator,

Förskräckt, Regissera/regisserade, Kub, Brysk/bryskt

Låt eleverna kolla upp vad orden betyder med hjälp av en ordlista eller sidan www.svenska.se och skriv egna meningar med orden.

Förklaring / ordet betyder	Din egen mening
Lågmäld betyder ...	<i>Den lågmälda pojken ställde sig plötsligt upp och tog till orda.</i>

DISKUSSIONSFRÅGOR

- * Vad handlar The Challenge om? Finns något liknande idag?
- * Var någonstans i texten börjar en parallell värld träda in, och verkligheten “suddas ut”?
- * Diskutera hur personen Vanessa är. Finns hon på din skola?
- * Var går gränsen för en “challenge” eller ett “prank”, enligt er?
- * Finns det något i novellen som ni kan känna igen er i?

SKRIVUPPGIFTER

- * Skriv en egen historia, denna gång så flyr inte huvudpersonen utan låser in sig i sitt hem. Vad händer?
- * Skriv och hitta på en historia som berättar om Stinko Stinkovic. *Vem är han? Vad har han varit med om?*
- * Reflektera över “Challenge” var du kan hitta det (TikTok, sociala medier etc) och hur det kan påverka dig eller andra i din närhet.

3.3 Överraskningen

TEMA PÅ NOVELL

utpressning, utnyttjande, influencer/gamer, status, hemmasittare, skola, känslor, verklighet

ORD OCH BEGREPP ATT DISKUTERA OCH JOBBA MED

**Fördelaktigt, Förinta/förintar, Intervaller, "Allmänna forumet",
Projicerar, Hemmasittare, "Syntetisk cykeldräkt", Tämja, Påskynda,
Realtid, Nättroll, Potential, Skena/skenar, Förtränga**

Låt eleverna kolla upp vad orden betyder med hjälp av en ordlista eller sidan www.svenska.se och skriv sedan egna meningar med orden.

Förklaring / ordet betyder	Din egen mening
Tämja betyder ...	De var ett gäng som ingen lyckades <u>tämja</u> .

DISKUSSIONSFRÅGOR

- * Vad tycker ni bäst om, respektive sämst om, med novellen?
- * Hur uppfattar ni Wilja som person?
- * Händer detta i verkligheten också? Har ni hört om något liknande?
- * Hur uppfattar ni HOTCH?
- * Finns det något i novellen som ni kan känna igen er i?

SKRIVUPPGIFTER

- * Wilja gör vad som helst för HOTCH eftersom hon tror *att han kanske vill bli ihop med honom*. Har du varit med om något liknande? Är det lätt att hamna i Wiljas situation, tror du?
- * Skriv en ny historia där Wilja denna gång säger nej till HOTCH och läxar upp honom rejält för hans utpressning.
- * Känner du någon hemmasittare? Vad tänker du om det begreppet och vilka risker med detta kan finnas tror du? (*elever som inte klarar av att gå till skolan och försöker göra skolarbeten hemifrån*)

3.4 Nostradamus

TEMA PÅ NOVELL

framtid, profetia, epilepsi, identitet, vardag, skola, familj, avtal, ansvar

ORD OCH BEGREPP ATT DISKUTERA OCH JOBBA MED

Oundviklig/oundvikliga, Gena/genat, Skymning, Påkalla, Profetisk, Gradvis, Förtvivlad/förtvivilade, Epilepsi/epileptisk anfall, Hjortronsylt, Älta, Investera, Obehaglig/obehagliga, Sekvens, Förhindra, Vettig/vettigast, Grubbla/grubblade, Synsk, Avgörande

Låt eleverna kolla upp vad orden betyder med hjälp av en ordlista eller sidan www.svenska.se och skriv sedan egna meningar med orden.

Förklaring / ordet betyder	Din egen mening
Obehagligt betyder ...	Att äta fiskbullar är <u>obehagligt</u> .

DISKUSSIONSFRÅGOR

- * I denna text får ni direkt reda på en framtida händelse, en situation som beskrivs (bilen som kommer) och som återkommer igen mot slutet av texten. Tricket kallas "spegling". Har ni sett några filmer som använt *spegling*?
- * Hur skulle ni agera om ni fick QR-koden och möjligheten att få framtidsvisioner?
- * I denna text berättas också om brorsans epilepsianfall. Känner ni någon som har/har haft epilepsi? Vad är typiskt för sjukdomen?
- * Vad tänker ni om huvudpersonen Elton? Beskriv hur Elton är som person och vad han brottas med för problem?

SKRIVUPPGIFTER

- * Googla gärna på "Nostradamus". Vem var det? På "Historierummet" finns ett 15 min långt avsnitt som man kan lyssna på om Nostradamus: [Nostradamus – mannen som spådde i stjärnorna 11 januari 2022](#). Skriv en kort faktatext.
- * Gör en lista över tre saker du gärna vill veta om framtiden och tre saker du absolut inte vill veta.

3.5 Föreningen

TEMA PÅ NOVELL

familj, vänskap, spel, ny skola, skolstart, feelgood

ORD OCH BEGREPP ATT DISKUTERA OCH JOBBA MED

“Smöriga ballader”, Ansträngd, “Djävulsgap”, Indikator, Låskolv, Angelägen, Fullständig/fullständigt, Uppspelt, Amulett, Pose, Undergiven

Låt eleverna kolla upp vad orden betyder med hjälp av en ordlista eller sidan www.svenska.se och skriv sedan egna meningar med orden.

Förklaring / ordet betyder	Din egen mening
Uppspelt betyder ...	<i>Uppspelt tog jag pennan ur handen på min lärare och skrev på tavlan ...</i>

DISKUSSIONSFRÅGOR

- * Beskriv pappans och dotterns relation? Vad är det som går fel? Ta gärna exempel från texten.
- * Vad är det som gör att de (pappan och dottern) kan hålla sams och god ton “i spelandet” tror ni? Är detta vanligt?
- * Finns det något i novellen som ni kan känna igen er i?

SKRIVUPPGIFTER

- * Skriv en text som är helt ur pappans perspektiv/synvinkel.
- * Skriv en fortsättning, börja där novellen slutar.

3.6 40 Hjärtslag

TEMA PÅ NOVELL

framtid, skola, fusk, spelande, disciplin, vänskap, doping

ORD OCH BEGREPP ATT DISKUTERA OCH JOBBA MED

“Skotten ven”, Disciplin, Prestera, Tillrättavisa, Sneglade, Anförtrott, Överrumplad, “Mental omvändning”, Uppenbarligen

Låt eleverna kolla upp vad orden betyder med hjälp av en ordlista eller sidan www.svenska.se och skriv sedan egna meningar med orden.

Förklaring / ordet betyder	Din egen mening
Disciplin betyder ...	<i>Disciplin är viktigt inom balett.</i>

DISKUSSIONSFRÅGOR

- * Har ni hört talas om spelkonsoller som “Commodore 64” och “Amiga”? Kolla gärna på Youtubevideos.
- * Vilka “gamla spel” känner ni till? Vad spelade era föräldrar?
- * Är detta en skola ni skulle vilja gå på och varför?
- * Är pulsen avgörande för spelandet inom e-sport? Hur viktig eller betydelselös är den?
- * Tycker ni att nummer 18, Alan Hodzic, agerade rätt mot Drago?
- * Finns det något i novellen som ni kan känna igen er i?

SKRIVUPPGIFTER

- * Fortsätt berättelsen ... *Hur gick det för Alan Hodzic? Vad hände med Drago och Thor?*
- * Reflektera över framtidens skolor, tror du att skolorna kommer vara som Commodoreskolan?

3.7 Brunnen

TEMA PÅ NOVELL

mobbing, prank, vänskap, skola, identitet, klassgemenskap, brott,

ORD OCH BEGREPP ATT DISKUTERA OCH JOBBA MED

Unisont, Flacka/flackade, Entusiasm, Sysselsätta, “Etik-moraliska dilemman”, Märkvärdig/Märkvärdigt, Harmonisk/harmoniskt, Prygla, Prägla, Rekvisita, Syndare, Hyena, Uppriktig/uppriktigt, Presenning, “Dantes inferno”, Potentiell

Låt eleverna kolla upp vad orden betyder med hjälp av en ordlista eller sidan www.svenska.se och skriv sedan egna meningar med orden.

Förklaring / ordet betyder	Din egen mening
Märkvärdig betyder ...	<i>Jag var <u>märkvärdig</u> när jag diskade, ansåg brorsan.</i>

DISKUSSIONSFRÅGOR

* Diskutera följande karaktärer och ge exempel på hur de uppträder i skolan:

- Rayan
- Bogdan och Malek
- Jenny och Matilda

* Finns det något i novellen som ni kan känna igen er i?

* Diskutera följande citat:

“Jag älskade vår klass digitalt. Analogt, i verkligheten, var stämningen som sagt helt annorlunda. Men här, i spelvärlden, var alla så tillåtande; samarbetade och käftade lagom mycket, fast på ett schysst sätt.”

SKRIVUPPGIFTER

* Var går gränsen för en “challenge” eller ett “prank”, enligt dig?

* Vad tänker du om denna historia? Ren fantasi eller överensstämmer den med verkligheten?

* Vad tror du hände med Bogdan och Malek och de andra?

Vidare tips: Novellen är delvis inspirerad av “Flugornas herre” av William Golding (bok+film).

3.8 Bonusnovellen “Alter ego”

TEMA PÅ NOVELL

hacker, revansch, ensamhet, mobbning, Bruce Banner (Hulken), it-attack, hämnd

ORD OCH BEGREPP ATT DISKUTERA OCH JOBBA MED

Ingenjörskonst, Gåshud, “Inläggen flödar”, Kommandon, Marionettdocka, Koda, Skript

Låt eleverna kolla upp vad orden betyder med hjälp av en ordlista eller sidan www.svenska.se och skriv sedan egna meningar med orden.

Förklaring / ordet betyder	Din egen mening
Att “inlägg flödar” betyder ...	<i>Inläggen flödar på sociala medier när en politiker har gjort bort sig.</i>

DISKUSSIONSFRÅGOR

- * Vad tycker ni att den handlar om?
- * Vad tänker ni om avslutningen, vem är huvudpersonen?

SKRIVUPPGIFTER

- * Skriv en fortsättning: *Vad hände sedan?*
- * Vad är och vad gör en hacker?
- * Hur ser du på begreppet IT-attack (även kallat ‘cyberattack’) och hur farligt är det för samhället, tror du? Googla gärna och läs nyhetsartiklar i ämnet.

→ Gå gärna in på www.joakimpersson.nu och mejla författaren vad du/ni tyckte om boken.